

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2304/2021
09.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Пера Јаношевић, адвокат из ..., против туженог А.Д. „Сремпут Рума“ из Руме, чији је пуномоћник Владислав Малетић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 73/21 од 16.06.2021. године, у седници већа одржаној 09.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 73/21 од 16.06.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Руми П1 373/19 од 26.10.2020. године, а захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка се одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од 8 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П1 373/19 од 26.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев за поништај решења туженог број ... од 15.04.2016. године, којим је тужиоцу престао радни однос код туженог, као и захтев да се туженом наложи да тужиоца врати на рад, на радно место које одговара његовој квалификацији и степену радне способности. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 232.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности ове пресуде, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 73/21 од 16.06.2021. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу којим је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоца врати на радно место које одговара његовој квалификацији и степену радне способности и тужба је у том делу одбачена. Ставом другим изреке, у преосталом делу преиначена је првостепена пресуда тако што је поништено решење туженог о престанку радног односа тужиоцу број ... од 15.04.2016. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, као и у делу одлуке о трошковима поступка, тако што је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова поступка и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 221.731,76

динара, са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време почев од 03.05.2003. године, на радном месту Током 2014. године, због здравствених сметњи јављао се надлежним здравственим установама, као и на преглед у Институт за плућне болести Војводине, да би затим експертизу о радној способности тужиоца извршио Институт за медицину рада „др Драгомир Карајовић“ у Београду дана 21.10.2015. године. Из наведене експертизе произлази да код тужиоца није утврђено професионално обољење, али да тужилац није способан за рад у лошим микро и макро климатским условима, као и зони гасова, димова и испарења асфалта и присуства доказног алергена, као што је полен дрвећа и траве. Из налаза и мишљења судског вештака из области медицине рада и оцене радне способности утврђено је да с обзиром на здравствену способност и стручну спрему тужиоца, као и опис послова систематизованих радних места, тужилац је у тренутку доношења оспореног решења могао да обавља послове портир чувар и радник на одржавању хигијене. Изменама Правилника о систематизацији од 01.01.2014. године и на овим радним местима је смањен број извршилаца и то за радно место портир чувар на седам, а за радно место радник на одржавању хигијене на шест извршилаца, с тим што је на истима постојао довољан број извршилаца.

Првостепени суд је с обзиром на овако утврђено чињенично стање, закључио да је тужени у конкретном случају законито тужиоцу отказао уговор о раду као технолошком вишку, у складу са одредбом члана 179. став 5. тачка 1, а у вези члана 102. став 2. Закона о раду, с обзиром да му није могао обезбедити обављање одговарајућих послова у складу са одредбом члана 101. истог закона. Из ових разлога је одбио тужбени захтев за поништај решења о престанку радног односа.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужиоца преиначио првостепену пресуду и поништио оспорено решење о престанку радног односа. Према ставу другостепеног суда, иако су у тренутку када је тужиоцу отказан уговор о раду, сва радна места на која је тужилац могао бити распоређен била попуњена, туженом није могла бити непозната чињеница да ће одговарајуће радно место за тужиоца (портир) у кратком временском периоду бити упражњено, те произлази да тужени у конкретном случају није предузео све мере како би тужиоца распоредио на одговарајуће радно место, односно није доказао да је предузео све мере из члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду, како тужиоцу не би престао радни однос.

Основано се ревизијом туженог указује да је закључак другостепеног суда заснован на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 81. став 2. Закона о раду, прописано је да запослени са здравственим сметњама, утврђеним од стране надлежног здравственог органа у складу са законом, не може да обавља послове који би изазвали погоршање његовог здравственог стања или последице опасне за његову околину. Према одредби члана 101. истог закона, запосленом – особи са инвалидитетом и запосленом из члана 81. став 2. овог закона, послодавац је дужан да обезбеди обављање послова према радној способности у складу са законом. Одредбом члана 102. став 2. истог закона, предвиђено је да ако послодавац не може запосленом да обезбеди одговарајући посао у смислу члана 101. овог закона, запослени се сматра вишком у смислу члана 179. став 5. тачка 1. овог закона.

Полазећи од наведених законских норми, запосленом може престати радни однос као технолошком вишку применом одредбе члана 102. став 2. Закона о раду, уколико је пре тога утврђено од стране надлежног здравственог органа да запослени не може да обавља послове свог радног места јер би изазвали погоршање његовог здравственог стања, а да истовремено послодавац не може да му обезбеди одговарајући посао, у смислу члана 101. Закона о раду. У конкретном случају, доношењу оспореног решења претходили су извештаји надлежних здравствених установа (Института за плућне болести Војводине и Института за медицину рада у Београду), којима је утврђено да тужилац из здравствених разлога не може да обавља послове свог радног места (...). Такође, утврђено је и која су систематизована радна места код туженог одговарајућа за тужиоца с обзиром на његову здравствену способност и стручну спрему (завршена осмогодишња школа), а како је на тим радним местима радио довољан број извршилаца, правилан је закључак првостепеног суда да тужени није могао да га распореди на одговарајуће радно место (портир чувар и послови на одржавању хигијене), имајући у виду да у тренутку када је тужиоцу радни однос престао, та радна места су била попуњена према Правилнику о организацији и систематизацији послова код туженог. Чињеница да је после два и по месеца након доношења оспореног решења радно место портира било упражњено, не утиче на другачију одлуку у ситуацији када је у тренутку када је тужиоцу престао радни однос то место било попуњено.

Дакле, у ситуацији када у тренутку доношења оспореног решења тужени није имао упражњено радно место које одговара здравственој способности тужиоца и његовој стручној спремности, постојали су разлози за отказ уговора о раду као технолошком вишку, у смислу члана 102. у вези члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

Из напред наведених разлога применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Како тужилац у поступку по жалби није успео, то је одбијен његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Полазећи од успеха у поступку по ревизији, тужилац је обавезан да туженом накнади ове трошкове у износу од 33.000,00 динара за састав ревизије, сходно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, а све сходно важећој Тарифи о наградама и накнада трошкова за рад адвоката. Туженом нису досуђени трошкови на име ПДВ по стопи од 20%, иако је доставио потврду да је носилац ове обавезе, имајући у виду да није доставио рачун да је ову обавезу и извршио.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић